

פרק 9.

הטיפול בנהג קטין/נהג חדש

הטיפול בנהג קטין (נוהל את"ן/מת"ן 02.231.14)

א. הגדרות

בנוהל זה תהא למונחים הבאים המשמעות האמורה להלן:

"קטין" – אדם שמלאו לו 12 שנה וטרם מלאו לו 18 שנה, וכן בגיר שביום הגשת כתב האישום נגדו לא מלאו לו 18 שנה.

"קטין שאינו בר עונשין" – מי שטרם מלאו לו 12 שנה.

"בגיר" – מי שמלאו לו 18 שנה.

"קצין מבחן לנוער" – עובד משרד העבודה והרווחה שנתמנה לפי פקודת המבחן לטיפול בקטינים, אשר נתגלה לגביהם בחקירה, כי קיים יסוד להעמידם לדין.

"הורה" – לרבות הורה חורג, מאמץ ואפוטרופוס.

ב. בית המשפט המוסמך לדון בעבירות קטינים:

בעוד עבירות קטינים נדונות, ככלל, בבית המשפט לנוער, נקבעו בסעיף 45ב' לחוק הנוער תנאים בהם עבירות תעבורה, אף שנעברו בידי קטנים, יידונו בבית המשפט לתעבורה, למעט חריגים בהם הטיפול נותר בידי בית המשפט לנוער. עם זאת, יודגש, כי שופט תעבורה מוסמך, מטעמים מיוחדים ולשם טובת הקטין, להעביר בכל עת את הדיון לבית המשפט לנוער.

1. עבירות שבסמכות בית המשפט לתעבורה:

בבית המשפט לתעבורה יידונו אישומי תעבורה של קטין, אשר לפי גילו כשיר לקבל רשיון נהיגה לרכב המנועי שבו נעברה העבירה (ולכן, הגיל הקובע משתנה בהתאם לסוג הרכב בו נעברה העבירה) בעבירות אלה:

- א. עבירה על פקודת הביטוח הכרוכה בשימוש ברכב מנועי.
- ב. עבירה על פקודת התעבורה ותקנותיה הכרוכה בנהיגת רכב מנועי, פרט לאלו:

- נהיגה כשהנהג שיכור, כשהוא נתון תחת השפעת משקה משכר או סם מסוכן.

- נהיגת רכב, כשהנהג אינו מורשה לנהיגה ברכב מאותו סוג שרשיון הנהיגה שלו פקע מעל 6 חודשים.

2. עבירות שבסמכות בית המשפט לנוער:

בבית המשפט לנוער יידונו אישומי תעבורה של קטין במקרים אלה:

א. כאשר עבירת התעבורה כרוכה בעבירת שימוש ברכב ללא רשות, בניגוד לסעיף 413ג' לחוק העונשין, או עבירה פלילית אחרת, שאינה עבירת תעבורה.

ב. כאשר עבירת התעבורה המיוחסת לקטין היא אחת מאלה:

- נהיגה כשהנהג שיכור, כשהוא נתון תחת השפעת משקה משכר או סם מסוכן.
- נהיגת רכב, כשהנהג אינו מורשה לנהיגה ברכב מאותו סוג, או כשרשיון נהיגתו פקע מעל 6 חודשים.
- עבירת התעבורה נעברה ברכב שאינו מנועי, או כשהאישום הוא בעבירה שעבר הקטין כהולך רגל.

ג. הטיפול בדוחות תנועה של קטינים

○ דוחות מסוג ברירת משפט

בעבירות תעבורה, שנקבעו כברירות משפט, לא חל חוק הנוער (למעט פרק ה' שבו, הדין בעונשים ודרכי טיפול), זאת בהתאם להוראת סעיף 226 לחוק סדר הדין הפלילי, ולכן הטיפול בקטין, שעבר עבירה שנקבעה כברירת משפט, זהה לטיפול בבגיר.

1. דוחות מסוג הזמנה לדין

א. איש משטרה, הרושם דוח תעבורה מסוג הזמנה לדין לקטין, יציין בפינה השמאלית העליונה של הדוח את המילה "קטין" בהדגשה, ימלא את כל פרטי הקטין, לרבות כתובת מדויקת ומספר טלפון ויוסיף בסמוך לפרטי הנאשם את תאריך לידתו המלא והמדויק של הקטין, ובמקום המיועד לציון שמו הפרטי של הקטין, יוסיף בסוגריים את שם האב: (בן/בת _____). זאת כדי לאפשר לבית המשפט לזמן את הורי הקטין ולשלוח להם העתק מכתב האישום ומההזמנה לדין, אם יחליט לעשות כן, בהתאם לסמכותו ע"פ סעיף 19(א) לחוק הנוער, וכן כדי לאפשר לקצין מבחן לנוער ליצור קשר עם הקטין, כשמדובר בעבירת תעבורה שבסמכות בית המשפט לנוער.

ב. בעבירות שבסמכות בית המשפט לנוער :

הדוח לא יימסר לקטין במעמד עריכת הדוח, כנהוג לגבי בגירים, ואין לרשום תאריך למשפט (זאת משום שהקטין יוזמן לבית המשפט לנוער, שם מועדי הדיון שונים), אלא יוסבר לקטין, שאם יוחלט לזמנו לבית המשפט, תישלח אליו הזמנה לדין עם כתב אישום.

ד. בעבירות שבסמכות בית המשפט לתעבורה

1. דוח תעבורה יימסר לקטין במעמד עריכתו כנהוג לגבי בגירים.
2. אין צורך במשלוח הפניה לקצין מבחן לנוער.
3. הדוח יועבר להמשך טיפול לשכת תביעות תעבורה (בת"א – לטיפול מפלג תביעות תעבורה).

נהג חדש

- רשיון נהיגה, שניתן למי שלא היה בידו רשיון לנהיגת רכב מנועי, תקפו יהיה מוגבל לשנתיים ובהן יראו אותו כנוהג חדש.
- רשות הרישוי תחדש את רשיונו של נוהג חדש, אולם אם הוא הורשע באחת מן העבירות המנויות בתוספת השלישית לפקודת התעבורה (מהירות, עקיפות וכד'), תתנה רשות הרישוי את חידוש רשיונו בבחינות ובבדיקות שתקבע, ומשחידשה כך את רשיונו, הוראות סעיף זה כאילו ניתן הרשיון לראשונה.

חובת ליווי

- בסעיף זה "מלווה" – מי שבידו רשיון נהיגה בר תוקף לאותו סוג 5 שנים לפחות ומלאו לו 24 שנים, ו-3 שנים לפחות – אם מלאו לו 30 שנים.
- מלווה לא יהיה שיכור (ראה טיפול במלווה, בפרק הדין בשכרות).
- לא ינהג נוהג חדש ברכב מנועי, למעט אופנוע, טרקטור וטרקטורון בשלושת החודשים הראשונים מיום שניתן לו רשיון נהיגה, אלא אם כן יושב במושב שלצידו מלווה.
- לא יסיע נהג חדש שטרם מלאו לו 21 שנה יותר מ-2 נוסעים אלא אם כן יושב לצידו מלווה כחוק.

- רשות הרישוי תציין ברשיון הנהיגה שניתן לנוהג חדש את התנאי, שלפיו, תוקפו של הרשיון מותנה בליווי בעת הנהיגה ואת התקופה שבה חלה חובת הליווי.
- הוראות סעיף זה לא יחולו על חייל או שוטר הנוהג רכב במסגרת מילוי תפקידו מכוח רשיון נהיגה בתוקף מטעם צבא הגנה לישראל, או מטעם המשטרה, ולעניין זה יחולו ההוראות החלות על נוהג חדש לפי פקודות הצבא והמשטרה.

חובה:

- הצמדת תווית "נהג חדש" ברכב פרטי/דו שימושי ומסחרי אחד, שמשקלו הכולל עד 4 טון, בשמשה האחורית בחלקה התחתון.
- נהג חדש, אשר נוהג ללא מלווה כחוק, יפסל ל-30 יום ורכבו יושבת ל-30 יום.
- נהג חדש המסיע נוסעים מעל המותר ללא מלווה, רכבו יושבת לתקופה של 30 יום ורישיונו יפסל ל-30 יום מנהלית.

